Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

3-йил чиқиши
3 ФЕВРАЛЬ 1968 й.
ШАНБА
№ 28 (487)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

● *Тошкент шаҳар партия комитетида*

ҲАМЗА РАЙОНИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг Ҳамза райони бўйича ташкилий бюроси тасдиқланди. Бюрога Г. П. Пўлатов (раис), Ҳ. К. Камолов, С. Муҳаммаджонова, Н. И. Ткаченко, К. Турсунов, Д. Шаҳбозов, А. И. Шчербаков ўртоқлар киритилди.

Янги Ҳамза райони структураси ва штати тасдиқланди. Ленин ва Куйбишев районларининг янги район территориясидаги бошланғич партия ташкилотлари Ҳамза район партия комитетига ўтказилади.

* * *

Бугун эрталаб ташкилий бюронинг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда Ҳамза район партия конференциясини шу йил 9 февралда ўтказишга қарор қилинди.

Конференцияга Куйбишев ва Ленин районларидан Ҳамза районига ўтган бошланғич партия ташкилотларидан сайланган делегатлар чақирилади.

✦ ✦ ✦

Ҳамза райони территорияси 2850 гектар, аҳолиси 120 минг кишидан кўпроқ бўлади.

Район чегараси Куйбишев шоссеси шимолий-ғарбда айланма йўл билан кесишган жойдан Куйбишев шоссеси ва Куйбишев кўчаси бўйлаб революция хиёбонигача келади. Сўнгра революция хиёбонини шарқ томонидан айланиб, Карл Маркс кўчаси бўйлаб, бу кўча Салор каналини кесиб ўтган жойгача, Салор ариғи бўйлаб юқорига қараб Салор канали лойиҳадаги Ново-Ульяновская кўчаси билан кесишадиган жойгача боради. Сўнгра чегара шарққа томон Тошкент — Москва темир йўлигача ва бу темирйўл бўйлаб шимолий-шарққа генерал Петров кўчасигача, у ердан жанубий-шарқ ва жануб томонга генерал Петров кўчаси ва Оҳангарон шоссеси бўйлаб айланма йўлгача ва айланма йўл орқали жанубий-ғарб томонга Куйбишев шоссесигача боради.

Районда 30 та корхона, жумладан, В. П. Чкалов номли авиация заводи, «Ташсельмаш» заводи, 1-ва 2-ун комбинатлари, ёғ-мой комбинати, коғоз комбинати, «Ташкентвино» комбинати, шампан винолари заводи, 1-уйсозлик комбинати, 3-қурилиш тресги бўлади. Ҳамза райони территориясида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Президиуми, Медицина ва Фармацевтика инситутлари жойлашган.

Районда 140 дан ортиқ бошланғич партия ташкилоти бўлиб, улар ўз сафларида 10 мингдан ортиқ коммунистни бирлаштирган.

ДЎСТЛИККА БАҒИШЛАБ

Кеча Республика рус тили ва адабиёти педагогика институтида совет-румин халқлари ўртасида ўрнатилган дўстликнинг тарихий санасига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Йиғилишни чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа боғлаш Ўзбекистон жамияти совет-румин дўстлик жамиятининг ташкилий шаҳар бўлими шаҳар партия комитети билан биргаликда ўтказди. Залга шаҳар корхоналари, ташкилотлари ва жамоатчиликнинг кўплаб вакиллари йиғилишди.

Шаҳар партия комитети агитация ва пропаганда бўлимининг мудири ўртоқ И. Абдураҳмонов йиғилишни очиб, совет-румин дўстлиги Тошкент бўлими правлениеси аъзоси Қ. Фозилхўжаевга доклад учун сўз беради. Докладчи совет-румин дўстлиги, ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдамнинг кўп йиллик фаолияти ҳақида тўхталди.

Шундан кейин Экскаватор заводининг кўп минг кишилик ишчилари номидан слесарь С. И. Шкодник, институт ўқитувчилари номидан проректор С. Солиев ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари СССР билан дўстлик алоқалар Румыния жамияти номига табрик хати йўлладилар.

Қардош мамлакатларда

Эртага—4 февралда СССР билан Румыния ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида шартнома имзоланганига 20 йил тўлади

РУМИНИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ. БУХАРЕСТ. МИЛИТАРЬ РАЙОНИДАГИ ЯНГИ ТУРАР-ЖОЙ БИНОЛАРИ.

Аджерпресс—ТАСС фотоси.

Шаҳар умидлар билан яшамоқда

Бу йил Румыния қора металлургиясида Галац йили бўлади. Дунай дарёси бўйида жойлашган, кейинги йилларда ҳуснига ҳусн қўшилиб навқирон бўлиб қолган бу қадимий шаҳар янги умидлар билан яшамоқда. Яқин фурсатда шаҳар чеккасидаги металлургия гигантида чўян ва пўлатнинг биринчи тонналари эритила бошлайди.

Галацда ҳар хил саноат корхоналари кўп. Лекин яқин вақтларгача бу шаҳар аҳолисининг ҳаётида дарё, унинг порти асосий роль ўйнар эди. Руминиядаги бу энг катта порт азим денгиз кемаларини қабул қила олади. Республикадаги энг катта кемасозлик корхонаси ҳам шу шаҳарда жойлашган. Шаҳар аҳолиси балиқ овлаш билан ҳам шуғулланади. Хуллас, шаҳар Дунай дарёси туфайли ном чиқарган.

Лекин кейинги вақтларда дарёнинг «рақиби» пайдо бўлиб қолди.

Дунай бўйида қад кўтараётган металлургия гигантининг прокат цехида оловдек ловуллаб турган металл ғўлалар кўз олдингизда пўлат тахталарга айланади. Бўйи 1 километрга чўзилган жуда катта завод корпуси ичида прокат валиклари икки қатор қилиб ўрнатилган. Сал четроқда биринчи катта домнанинг баланд кўланкаси аниқ кўриниб турибди. Бу домнани фойдаланишга топшириш учун тайёргарлик кўрилмоқда. Қаттиқ шамол эсиб турганлигига қарамай, иш бир кун ҳам тўхтамай давом этмоқда. Февраль ойида домна ишга туширилади, сўнгра эса пўлат эритиш цехи ишлаб турган корхоналар қаторига ўтади. Мамлакатда биринчи бўлиб пўлат кислород ёрдамида конвертор усулида эритила бошлайди.

Румыния экономикаси учун Галац комбинатининг аҳамияти жуда катта. Бу жуда зўр металлургия корхонасининг биринчи навбати қурилиб битгандан сўнг ҳар йил тўрт миллион тонна пўлат берадиган бўлади. Бу корхона мамлакатнинг шарқий районларини ривожлантириш учун қора металл етказиб берувчи асосий корхона бўлиб қолади. Республиканинг ғарбида шунга ўхшаш яна иккита комбинат бор.

Руминиянинг социалистик мамлакатлар билан, айниқса Совет Иттифоқи билан қилаётган иқтисодий ҳамкорлиги мамлакат экономикасини ривожлантиришда катта роль ўйнамоқда. Икки мамлакат ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида бундан 20 йил муқаддам имзоланган шартнома Совет —Румыния ҳамкорлигининг негизи бўлиб қолди.

Совет Иттифоқи етказиб бераётган маҳсулотлар республика экономикасини ўстиришга ёрдам қилмоқда. Ўз навбатида СССР ҳам Руминиядан ўзи учун керакли кўпгина молларни сотиб олмоқда. Буни Галац мисолида кўриш мумкин. Домна лойиҳасини тузишда совет техникавий ҳужжатларидан фойдаланилди. СССР комбинат учун металлни иссиқлигида ёйиб берадиган стан ва слябинг етказиб беради. Галац иссиқлик электр станцияси учун Совет Иттифоқидан жами қуввати 160 минг киловаттли иккита турбогенератор олинди. Бу корхона ишлатадиган руданинг бир қисмини ҳам Совет Иттифоқи юбориб туради. Шаҳарнинг нариги чеккасидаги кемасозлик корхонасида эса Совет Иттифоқининг заказн билан кемалар қурилмоқда. Бу йил бизнинг мамлакатимиз Галацдан ёғоч ташиб берадиган олтита денгиз кемаси олади.

Айниқса кун чиқиб турган пайтларда шаҳарни томоша қилсангиз, янги бинолар, янги магазинлар, янги кўчалардан иборат шаҳар кварталларини кўрсангиз завқингиз келади. Галацнинг фақат сиртигина навқирон бўлиб қолгани йўқ. Бу ҳар томонлама навқирон шаҳар. чунки унинг қурилишларида асосан ёшлар ишламоқда.

ТАСС мухбири.
Бухарест.

ЯНГИЛИКЛАР

МОСКВАДАН ХУШХАБАР

Республика радио ҳаваскорлари клубида ҳар кунги ҳаёт бир янгилик билан бошланади.

Мана бугун Москвадан ажойиб хушхабар олинди. Радио клуб Ўрта Осиё республикалари радио ҳаваскорлари мусобақасида Иттифоқ бўйича биринчи ўринни эгаллади. Мусобақада қатнашган 38 команданинг аъзолари ўзларининг аппаратларида мураккаб операцияларни маҳорат билан ечдилар.

Клуб аъзолари СССР ДОСААФининг кубогини олишга муяссар бўлдилар.

ФАКТЛАР

БИР ГАЗЕТХОНГА ЮЗ ГАЗЕТ

Рафаэль Муҳамедов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бирлашган нашриёти-босмахонаси ротация цехига келганига 20 йил бўлди. У бошчилик қилаётган бригада бугун кечаси ўз ишини одатдагидек барвақт тугатди. Бригада «Совет Ўзбекистони» газетасининг 200 минг нусхасини сифатли босиб берди. Бу газетанинг қолган нусхаларини бошқа бригадалар тайёрлашди.

Р. Муҳамедов бригадаси шу йиллар мобайнида 1 миллиард нусхадан ортиқ газета босиб чиқарди. Бу — республика аҳолисининг ҳар бирига 100 тадан газета улашилди, деган гапдир.

Бригада аъзоларининг бу катта меҳнат муваффақиятини уларнинг ҳамкасблари қизғин муборакбод этишди.

Ҳозир Бирлашган нашриёт босмахонасининг ротация цехида 18 номда турли хил газета босиб чиқарилмоқда.

ЁШЛАР САФАРДА

Ўзбекистон ёшлар ташкилотларининг комитети йўлланмаси билан бир группа ирригаторлар Болгария бўйлаб саёҳатга йўл олишди.

Ирригаторлар 12 кун давомида София, денгиз бўйи, Варнасий Плейн Пловдив каби шаҳарларда бўладилар. Саёҳатчилар қардош Болгария Республикасининг тарихий ёдгорликлари ва бугунги жўшқин ҳаёти билан танишадилар. Бундан ташқари олий ўқув юртлари ва ирригация иншоотлари қуриш ишлари ҳам ўзбек саёҳатчиларини қизиқтиради.

ВОҚЕАЛАР

ТАШСЕЛЬМАШЧИЛАР НОМЗОДИ

«Ташсельмаш» заводида 13-Сельмаш сайлов округи бўйича Ўзбекистон ССР Олий Советига депутатликка номзод кўрсатишга бағишланиб, ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг умумий йиғилиши бўлиб ўтди.

Завод директори И. Х. МУСИН йиғилишда сўзга чиқиб, депутатликка Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг секретари Р. Бобожонова номзодини кўрсатишни таклиф қилди.

И. Х. Мусин таклифини кадрлар тайёрлаш бўйича инженер Л. СКВОРЦОВА, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, мастер М. ЮСУПОВ ўртоқлар қизғин қўллаб-қувватладилар.

Йиғилиш 13-Сельмаш сайлов округи бўйича Ўзбекистон ССР Олий Советига депутатликка Р. Бобожонованинг номзодини кўрсатиш ҳақида бир оғиздан қарор қабул қилди.

Саёҳатчиларга ОҚ ЙЎЛ

Совет кишилари ҳар йили меҳнат отпускаларини гаштли ўтказиш мақсадида республикамиз ва Совет Иттифоқи бўйлаб сайр этадилар, Бепоён Ватанимизнинг турли бурчакларида, дам олиш уйларида ва санаторийларда бўлиб, дам оладилар, даволанадилар ва мароқли саёҳат қиладилар.

Совет Иттифоқининг халқаро туризм бўйича олиб бораётган ишлари ва муносабатлари тобора кенгайиб ва мустаҳкамланиб боряпти. Ўзбекистон меҳнатчилари учун ҳам чет элларга саёҳат қилиш учун катта имкониятлар яратиб берилган.

Халқаро туризм совет кишиларининг бошқа мамлакатлар халқларининг турмушлари билан, халқ демократияси мамлакатларидаги социалистик қурилишларнинг муваффақиятлари билан ва чет эл мамлакатларининг қишлоқ хўжалиги, фан, техника ҳамда маданият соҳасида эришган ютуқлари билан ҳар тарафлама танишиш имкониятини беради.

Ўтган йили жаҳоннинг ўттиз мамлакатига борган ўзбекистонлик саёҳатчиларнинг сони икки минг олти юз бир кишига етди.

1968 йилнинг туристик саёҳат мавсуми аллақачаноқ бошланди. Хоразм областининг колхозчилари, совхозларнинг ишчилари ҳамда қишлоқ хўжалик мутахассислари Венгрия ва Чехословакияга қилган сафарларидан қайтиб келдилар. Самарқанд областининг катта группадаги туристлари куни кеча ГДР ва Чехословакия бўйлаб сафарга жўнадилар. Шу куни яна бир группа туристлар самолётда Москвага учиб кетишди. Булар Франциянинг Гренобль шаҳрида бўладиган қишки олимпиада ўйинларини томоша қиладилар.

Майдан сентябрь ойигача бўладиган туристлар саёҳати дам олиш мавсуми билан ўтади. Шу мавсумда Ўзбекистоннинг икки мингга яқин вакили ўз меҳнат отпускаларини Болгария, Венгрия ва Руминиянинг диққатга сазовор жойларида ўтказадилар. Ёз мавсумидаги саёҳатлар программаси экскурсиялар ва дам олишлар билан тўлган. Масалан, Болгарияга борган туристлар мамлакатни олти кун сайр этганларидан кейин Қора денгиз соҳилларидаги «Олтин қумлар», «Қуёшли қирғоқ» курортларида икки ҳафта дам оладилар. Венгрияга борган туристлар «Балатон» кўли бўйида, Руминияга борган саёҳатчилар эса «Эфория» курортида дам оладилар.

Ишлаб чиқариш илғорлари, коммунистик меҳнат бригадаларининг бошлиқлари ва аъзоларидан ташкил топган катта бир группадаги туристлар ёз мавсумида дам олиш ва даволаниш учун Чехословакия, Болгария ва бошқа социалистик мамлакатларга жўнаб кетадилар.

Ўзбекистон касаба союзлари бу йил меҳнаткашларнинг таклифларини инобатга олиб, бир неча махсус туристик группалар тузади. Масалан, тўқимачилик ва енгил саноат ишчилари, инженер-техник ходимлари Болгарияда, машинасозлар ГДРда, маданият ходимлари Чехословакияда бўладилар. Бу саёҳат қатнашчилари ўз касбларига кўра саноат корхоналарида, қишлоқ хўжалик кооперацияларида, ўқув юртлари ва бошқа ташкилотларда бўлиб, чет эллик ҳамкасблари билан тажриба алмашадилар ва дўстлик алоқалари ўрнатадилар.

Йил охирида катта доирада Европа бўйлаб саёҳат уюштирилади. Бу саёҳат қатнашчилари Туркия, Греция, Италия; Франция, Англия ва Дания мамлакатларини кўрадилар. Қуйи Дунай мамлакатлари бўйлаб теплоходда йўлга чиққан саёҳатчилар Болгария, Венгрия, Румыния, Чехословакия, Югославия ва Австрия мамлакатларига борадилар. Ғарбий Африка мамлакатлари бўйлаб саёҳат қиладиган группалар ҳам тузилади.

Касаба союз ташкилотлари саёҳатчилардан ҳозирданоқ заявкалар қабул қиладилар.

Т. ЗУФАРОВ,
Ўзбекистон касаба союзлари халқаро туризм бўлимининг старший инспектори.

Коммунистик меҳнат зарбдори қирқувчи М. Ходиев шаҳримиздаги 2-пойафзал фабрикасининг илғор пойафзалчиларидан биридир. Шу корхонада 10 йилдан буён узлуксиз меҳнат қилаётган бу меҳнатсевар ишчи беш йилликни муддатидан илгари бажаришга аҳд қилган. Шу билан бирга у кўпгина ёш ишчиларга касб ўргатмоқда.

СУРАТДА: М. Ходиев иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

ЯНГИ ЦЕХ

Луначарское шоссесида «Новинка» ательесининг янги цехи очилиб, аҳолига намунали хизмат кўрсатишни бошлаб юборди. Бу ерда фойдаланишга яроқсиз бўлиб қолган болалар бош кийими, свитр, шарф ва шу каби тўқима буюмлар қайта тўқилиб, фабрикадан янги чиққандай ҳолга келтириб берилади.

МЕДАЛЛАР ТАҚДИМ ЭТИЛДИ

Октябрь районидаги Алишер Навоий номли 40-мактаб педагогика коллективи таълим-тарбия сифатини мунтазам равишда юксалтириш учун тинмай ғайрат қилмоқда.

Бу мактабни 1965—66 ўқув йилида 511 йигит-қиз, 1966—67 ўқув йилида эса 204 ўқувчи битириб, етуклик аттестати олган эди. Шулардан 52 таси олтин ва кумуш медалга муяссар бўлган эди.

Яқинда бу мактабда мана шу илғор ўқувчиларга медаллар топшириш кечаси бўлиб ўтди. Кечани мактаб ота-оналар комитетининг раиси Рустам Комилов очди. Шундан кейин мактаб директори, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Ҳаитбой Тогаев мактаб машъаллари бўлган собиқ ўқувчиларга олтин ва кумуш медаллар топширди. Бу ерга келган ота-оналар, педагогика фанлари кандидати Саъдулла Исматов, химия фанлари кандидати Жалил Фаёзов, тарих фанлари кандидати Ҳурсанд Мелиқулов ҳамда болаларимизнинг севимли шоири Қуддус Муҳаммадий медаль соҳибларини қизғин қутлайдилар.

Тантанали йиғилишда шоир Қуддус Муҳаммадий ўзининг бир неча янги шеърларини ҳамда қозоқ халқининг улкан оқини Абайнинг қагор ҳикматларини ўқиб берганида, залда гулдурос қарсаклар янграйди.

Нукус. Тезда бу ерда янги гидромелиорация техникумининг ўқиш комплексини қуриш ишлари қизиб кетади. Бу техникумда мингга яқин киши ўқийди. Ётоқхона, ошхона, спорт шаҳарчаси, устахона ва бошқалар бу ерда ўқувчилар хизматида бўлади. Техникумни 1971 йилда очиш мўлжалланган.

СУРАТДА: янги гидромелиорация техникумиўқиш комплексининг макети.

А. Ходанов фотоси.
(ЎзТАГ).

Шавкат тўғрисида, шуҳрат тўғрисида

МОСКВА. (ТАСС мухбири). СССР Қуролли Кучларининг 50 йиллигига бағишланган китоблар виставкасини очишга Совет Армияси Марказий уйида кўрилаётган охирги тайёргарлик ишлари тамомланди. Икки мингдан кўпроқ китоб, шу жумладан, социалистик ватанни ҳимоя қилишда қуролли кучларнинг роли тўғрисида В. И. Ленин ёзган асарлар. М. В. Фрунзенинг китоблари учта залда кўргазмага қўйилди. Кўргазмага қўйилган китоблар орасида Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти жанговар йўлининг турли босқичларини акс эттирувчи китоблар, ижтимоий-сиёсий, ҳужжатли, бадиий адабиётлар ҳам бор.

СЎЗАНАНИНГ ЖИЛОСИ

Ўзбек миллий сўзанасига талаб катта. Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси сифатли миллий сўзанани кўплаб тайёрлашни яхши йўлга қўйди. Фабриканинг ижодкор чеварлари унинг гулларини бир мунча такомиллаштирдилар. Ҳозирда сўзана машинада конвейер усулида тикилмоқда.

Илгари бир ойда 150 та сўзана тикилган бўлса, бу рақам 4 бараварга ошди. Январь ойининг ўзида 600 дан ортиқ сифатли сўзана савдо ташкилотларига жўнатилди. Йил давомида бу буюмдан 10 минг донаси тайёрлаб чиқарилади.

Шу кунларда Максим Горький кўчасида фабрика учун янги бино қурилиши бошлаб юборилди. 9-трестнинг 51-бошқарма қурувчилари янги бинони 1969 йилда фойдаланишга топширишга аҳд қилишди.

ШОИРА БИЛАН УЧРАШУВ

Республика рус тили ва адабиёти педагогика институтининг залида студентлар шоира Зулфия билан учрашув кечаси ўтказдилар.

Бу учрашувга бағишлаб институтда кўп нусхали «Русское слово» газетасининг махсус сони чиқарилди, шунингдек, шоира китобларидан катта стенд ташкил қилинди.

Институт ўқитувчилари ва студентлар шоиранинг ҳаёти ва ижоди ҳақида сўзладилар, шеърларидан ўқиб беришди.

Учрашувда шоира Зулфия ўз шеърларидан ўқиб берди.

РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИДА

КОММУНИСТЛАР — АВАНГАРД

ОКТЯБРЬ РАЙОНИ

ПАРТИЯВИЙ ИШЛАРНИНГ ЮКСАК САВИЯСИ УЧУН

СУРАТДА: Октябрь район партия конференциясининг қатнашчиларидан (чапдан ўнгга) шина ремонт заводининг токари Ф. Ф. Касьянов, кровать заводининг слесари Ҳ. Турсунов, «Средазэнергоцветмет» кадрлар бўлимининг бошлиғи Н. А. Попова, жисмоний тарбия институтининг катта ўқитувчиси Р. Қозиева ва «Ўқитувчи» нашриётининг ходими С. Назаровалар ўзаро суҳбатда.

Октябрь район партия комитети биносининг фойесида район меҳнаткашлари ютуқлари ҳақида ҳикоя қилувчи кўргазма ташкил этилган. Кўргазмага қўйилган буюмларда, макетларда, фотосуратларда Совет ҳокимияти йилларида завод ва фабрикаларда, лойиҳа, қурилиш ташкилотлари ва муассасалар коллективларида яратилган энг яхши нарсалар ўз ифодасини топган.

Коммунистларга кўргазманинг техника тараққиёти ва маданият равнақини, қурилиш кўламини ҳамда олимларнинг республика, область ва район экономикаси тараққиётига қўшган ҳиссасини акс эттирувчи экспонатлар яхши танишдир. Шунга қарамай, Октябрь район XXXII партия конференцияси иш бошлашидан олдин делегатлар экспонатларни қизиқиш билан томоша қиладилар.

Бу эса тасодифий эмас. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, техника тараққиёти, капитал қурилишни кенгайтириш масалалари район партия ташкилотларининг диққат марказида турибди. Конференция делегатлари ҳам асосий эътиборни ана шу масалаларга қаратдилар.

— Район саноати, — деди ҳисобот доклади қилган Октябрь район партия комитетининг биринчи секретари **Т. С. Содиқов**, — беш йилликнинг дастлабки икки йиллик планини муддатидан илгари бажариб, қўшимча равишда 7 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Ялпи маҳсулот ҳажми 63,7 процент ошди, унумдорлик 22,4 процент ўсди, маҳсулот таннархини камайтириш ҳисобига 3,3 миллион сўм тежаб қолинди.

Корхоналарни планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказиш юзасидан районда кўпгина ишлар қилинди.

Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари меҳнатни илмий ташкил этишга, ишлаб чиқариш маданиятини юксалтиришга кўпроқ эътибор берадиган бўлиб қолдилар. Иккинчи пойафзал фабрикаси, «Средазцветмет» корхонаси, 3-тикувчилик фабрикаси, 6-пиво заводи, марказий телеграф, шаҳарлараро телефон станциясида меҳнатни илмий ташкил этиш планлари яхши самара берди.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга район рационализаторлари катта ҳисса қўшдилар. Икки йил ичида 1 миллион 250 минг сўм маблағни тежаб қолишга имкон берадиган бир мингдан ортиқ рационализаторлик таклифи жорий қилинди.

Конференция қатнашчилари партия ташкилотларининг ишчилар коллективларини халқ хўжалиги топшириқларини бажаришга сафарбар этишдаги тажрибаларини умумлаштириш билан бирга ўз эътиборларини саноат, транспорт ва алоқа корхоналари ҳамда қурилиш ташкилотлари фаолиятида йўл қўйилган камчиликларни тугатишга қаратдилар.

Райондаги бир қанча корхоналарда фабрика-завод маркаси шаъни учун курашиш раҳбарлар ва партия ташкилотларининг кундалик ишига айланмаган.

Масалан, 2-пойафзал фабрикасида технология интизомининг бузилишига ҳали ҳам хотима берилмаган. Бунинг оқибатида ўтган йилнинг ўзидагина савдо ташкилотлари 12 минг жуфтдан ортиқ пойафзалнинг сортини пасайтирдилар. «Ташигрушка» фабрикасида 1967 йил августида текширилган 21 минг 425 деталдан 20 минг 376 таси қайта ишлаш учун қайтарилди. Брак маҳсулот чиқариш корхонага 7 минг сўм зарар келтирди.

Бош кийимлар фабрикасида текширилган 750 буюмдан деярли ярми тузатиш учун қайтарилди. Шундан сўнг ҳам фабрика маҳсулоти стандарт талабларига жавоб бермади.

— Ўтган йилнинг ўн ойи мобайнидагина, — деди халқ контроли район комитетининг раиси **А. Ҳилолов**, — фабрика савдо ташкилотларидан 3,6 минг сўмлик 29 рекламация олди.

Кўн-мўйна ва керамика заводларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Бундай ачинарли аҳвол шунинг учун ҳам юз берди ки, бу корхоналарда технология ва ишлаб чиқариш интизомига риоя қилинмаётир. Корхоналарнинг директорлари Богуславский, Мирсаидов, Алимуҳамедов, Ёқубов ва Раҳматуллаев ўртоқлар етарли талабчанлик қилмаётирлар.

Тошкент политехника институти партия комитетининг секретари **Я. Абрамян** илмий текшириш институтлари, олий ўқув юртлари билан корхоналар ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш зарурлиги тўғрисида гапирди.

Шимолий саноат зонаси ривожланмоқда. 2-уйсозлик комбинати ўз қувватини йилига 280 минг квадрат метр уй-жой ишлаб чиқарадиган даражага етказади. Дурадгорлик буюмлари заводи янги ускуналар билан жиҳозланади.

Буларнинг ҳаммаси корхоналар ва қурилишлар партия ташкилотлари зиммасига янги ишлаб чиқариш қувватларининг ўз вақтида ишга туширилишини таъминлаш вазифасини юклайди.

Саноат корхоналарининг кенгайтирилиши ва реконструкция қилиниши билан бирга маданий-маиший, уй-жой қурилиши авж олиб кетди. Районда фан ва маданият объектлари, Университет шаҳарчаси қурилмоқда.

Қурилишларда ишнинг аҳволи учун кўп жиҳатдан лойиҳа институтлари ҳам масъулиятлидир. Улар лойиҳа-смета ҳужжатлари тузиш ва топширишни кўп ҳолларда кечиктириб юбормоқдалар, кўпинча бундай ҳужжатларни ўзгартирмоқдалар.

Шу муносабат билан 159-қурилиш тресги бошқарувчиси **Т. Набиев** нутқида илдаги аҳвол учун ташвишланиш сезилиб турди.

«Главташкентстрой» да планлаштириш яхши йўлга қўйилмаган, деди у, бунинг оқибатида ўтган йилнинг бошида трест аслида иш билан таъминланмай қолди. Механизмлар бекор турди. Кўпинча трестга буюртмачининг лойиҳа-смета ҳужжатлари бўлмаган объектлар киритилган план берилади.

«Ташгипрогор» институтининг директори **О. Рушковский** яқин йилларда уй-жой қурилиши кўлами ҳақида, архитектор ва лойиҳачиларнинг эҳтиёжлари тўғрисида гапирди.

Трактор йиғув заводи партия комитетининг секретари **Л. Арко**, радио деталь заводининг директори **Т. Тахтаев**, чинни заводининг смена мастери **Р. Ғуломова**, 3-тикувчилик фабрикасининг ишчиси **Т. Алимуҳамедова**, 2-пойафзал фабрикасининг ишчиси **Е. Фидлер**, бадиий буюмлар фабрикаси ишчиси **З. Шомуродова** ва бошқалар иқтисодий реформа ва беш кунлик иш ҳафтаси шароитида ишлаб чиқариш фаолиятининг актуал масалалари ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **Р. Н. Нишонов** нутқ сўзлади.

КПСС XXIII съезди, КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумлари қарорлари асосида район партия комитети ва партия ташкилотларининг ташкилотчилик ролини оширишга қаратилган қарор қабул қилинди.

М. САВЕЛЬЕВ.

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ЖОНАЖОН ИШИ

Чилонзорнинг янги кварталлари афсонавий суръатлар билан қад кўтарди. Икки йил давомида унинг турар-жой фонди 2 миллион квадрат метрга етди. Узоқ йиллар давомида водопроводсиз, санитария узелларисиз, ваннасиз уйларда яшаб келган кишилар кенг, ёруғ, барча коммунал қулайликларга эга бўлган обод уй-жойлар учун Совет ҳукуматига чексиз миннатдорчилик билдирмоқдалар. Зилзиладан сўнг тез орада минглаб оилалар оддий бошпанагагина эмас, илгари ўзи яшаб келганидан анча қулай уй-жойларга эга бўлдилар.

Чилонзор район партия конференциясида Ўзбекистон КП район комитетининг биринчи секретари **А. С. Соқиев** ҳисобот докладида районнинг барча меҳнаткашлари номидан қардош республикаларнинг қурувчилари адресига қизғин миннатдорчилик сўзлари айтди.

Докладчи Чилонзорда янги кварталлар ва микрорайонлар қурилганлигини, ўнлаб янги кўчалар барпо этилганлигини, янги автобус ва троллейбус маршрутлари очилаётганлигини, метрополитен қурилишининг барча геодезия ишлари тугалланганлигини хабар қилди. Май байрамигача шаҳримиз марказига элтадиган барча йўллардан уч ҳисса яқин бўлган янги йўл очилади.

Ўртоқ А. С. Соқиев йўл қўйилган жиддий камчиликларга алоҳида тўхталди. Ўтган йили, деди нотиқ, районимиз қурувчилардан 60 минг квадрат метр уй-жойни кам олди. Маданий-маиший хизмат бинолари, савдо ва медицина муассасалари объектларини қуриш ниҳоятда ёмон аҳволда. Қурувчи ўртоқлар топшириладиган уйларнинг сони кетидан қувиб, кўп ишларни чала қолдирмоқдалар. Улар орқада қолдириб кетаётган чиқинди, ахлат, брак қилинган плиталар қуриб бўлинмаган ариқ ва йўллар шу қадар кўпки, буларнинг ҳаммасини тартибга келтириш учун йиллар керак бўлади.

Чилонзор бугунги кунда 380 минг аҳолига эга бўлган йирик шаҳарга айланиб қолди. Шундай экан, унда йирик совет шаҳарларида мавжуд бўлган барча маданий ва маиший қулайликлар яратилиши зарур. Театрлар, клублар, кутубхоналар, шифохоналар, яхши йўлга қўйилган транспорт хизмати — буларнинг ҳаммаси район аҳолиси учун бугунги кунда етишмаётган энг муҳим нарсалардир. Уларнинг барчаси планлаштирилган, қурилиши учун маблағ ҳам ажратилган, бироқ бу маблағлар ўзлаштирилмаяпти.

Фойдаланишга топширилаётган уйларнинг сони кетидан қувиш оқибатида касалхона, кинотеатр, сут ошхонаси, мағазинлар, туғруқхона, поликлиникаларни қуриш ва фойдаланишга топшириш муддатлари беҳад чўзиб юборилмоқда.

6-касалхонанинг бош врачи **М. Х. Эшонхўжаев**, район комсомол комитетининг секретари **С. З. Ёрмуҳаммедов**, район ижроия комитетининг раиси **П. И. Подкопов**, Тошкент область партия комитетининг секретари **К. Н. Бекаев** ва бошқа ўртоқлар ўз сўзларида ана шулар тўғрисида гапирдилар.

Ўз-ўзидан маълумки, совет кишисининг эҳтиёжлари биргина турар жой билан қондирилмайди. Коммунизм қурувчисининг маънавий даражаси юксак, руҳий қиёфаси эса бой ва гўзалдир. У жуда кўп нарсаларни кўришни, билиб олишни истайди. Унинг маданий эҳтиёжларини қондириш, турмуши, ҳордиқ чиқариши ҳақида доим ғамхўрлик қилиш партия ва совет органларининг жонажон ишидир.

— Чилонзорни ҳақли равишда шаҳардаги шаҳар, дейдилар, — деди ўз сўзида П. И. Подкопов. — Шунинг учун ҳам унда яшаётган аҳоли ҳақли равишда кўпгина талаблар қўймоқдалар. Бу талабларнинг ҳаммаси зарурятдан келиб чиққандир. Биз маданий-маиший биноларнинг тўла комплексларини яратишимиз зарур. Булар планлаштирилган-у, лекин уларни қурмаяптилар. Беш кунлик иш ҳафтасига ўтилганлиги муносабати билан бу соҳадаги камчиликларимиз яна ҳам аниқроқ сезилиб қолди. Чилонзорликларга маданий ҳордиқ чиқариш учун қулай шароитлар яратиб беришни ҳамма чоралар билан йўлга қўйиш шарт. Истироҳат боғлари, сув ҳавзалари, кўллар, юзлаб архитектура шакллари қуриш ва яратиш кун тартибидаги муҳим вазифалардандир.

— Бутун Чилонзорга, — дейди делегат С. З. Ёрмуҳаммедов, — биттагина «Чайка» кинотеатри мавжуд. Ёшлар учун янги кинотеатрлар, стационар спорт иншоотлари, маданият ва пионер саройлари қуриш зарур.

СУРАТДА: Чилонзор район партия конференциясининг қатнашчиларидан (чапдан ўнгга) «ЎзГИИТИ» инженери П. К. Баранов, 162-мактаб директори Д. Асомов, 84-мактаб партия ташкилотининг секретари М. Муҳиддинова, 180-мактаб директори А. К. Абдулов ва 84-мактаб директори Ф. Муҳиддиновларни кўриб турибсиз.

Конференцияда районда ободончилик ишларини, турар-жой кварталларини иссиқ ва совуқ сув, газ билан яхши таъминлашни йўлга қўймаганлиги, меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини қараб чиқишда муҳим камчиликларга йўл қўйганлиги учун район ижроия комитети номига жиддий танқидий мулоҳазалар билдирилди ва қатор талаблар қўйилди.

Конференция район ижроия комитетидан, қатор тегишли хўжалик органлари ва ташкилотларидан барча уй-жой кварталларини сув билан таъминлашда тартиб ўрнатишни, транспорт хизматини яхшилашни талаб қилди.

Конференцияда район партия комитети пластмасса буюмлари заводи, «Сувенир», «Север», кўн-галантерея фабрикалари ва бошқа корхоналар ишлаб чиқараётган халқ истъемоли маҳсулотлари кўпайтирилишига, буюмларнинг сифати яхшиланишига эришмоғи зарурлиги қайд қилинди.

Доклад ва музокараларда партиявий-ташкилий ва оммавий-сиёсий ишлар тўғрисида, лекция пропагандаси, бошланғич партия ташкилотлари ва партия группаларининг фаолияти, давлат планлари ва беш йилликни муддатидан олдин бажариш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши ҳақида ҳар томонлама фикр олишилди ва муҳим мулоҳазалар билдирилди.

Райондаги барча партия ташкилотлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига социалистик мусобақанинг ташкилотчиси ва етакчиси бўлдилар, бугунги кунда уни кенг қулоч ёйдирмоқдалар.

Конференцияда энг яхши корхоналар, ишлаб чиқариш илғорлари, илғор қурилиш ташкилотлари ва пешқадам қурувчиларнинг меҳнатда эришган ютуқларига, сабоқли тажрибаларига, оммалаштиришга арзигули иш услубларига алоҳида тўхтаб ўтилди. «Средазнефтегазстрой» тресги (бошқарувчиси П. В. Култигин, партия ташкилотининг секретари Н. И. Ялишев), «Союзпроводмеханизация»нинг 4-қурилиш бошқармаси (бошлиғи В. М. Багиров, партия ташкилотининг секретари М. А. Герштейн), «Нефтепродмонтаж»нинг 2-қурилиш бошқармаси (бошлиғи В. А. Дорофеев, партия ташкилотининг секретари И. К. Герасимов) эришган ютуқлар ҳамманинг эътиборига сазовордир.

Ҳозирги пайтда районда 90 миллат ва халқларнинг вакиллари яшаётганлиги, уларни интернациональ дўстлик руҳида тарбиялаш партия ташкилотларининг эътибор марказида туриши зарурлигини конференция энг муҳим вазифалардан деб белгилади.

Конференция қарорларида район партия ташкилотининг вазифалари белгиланди, аҳолига маданий-маиший хизмат, комплекс қурилиш, водопровод ва канализация тармоқларини кенгайтириш, кўчаларни асфальтлаш, йўлларни тартибга келтириш масалаларига алоҳида эътибор берилди. Аҳолига медицина хизмати ва умумий овқатланишни тубдан яхшилаш, магазинлар, ошхоналар, чойхоналар қаҳвахоналар тармоғини кенгайтиришга эришиш вазифаси конкрет қилиб қўйилди.

Р. ПЛУНГЯН.

ФРУНЗЕ РАЙОНИ

КОММУНИСТИК ТАРБИЯ — ЭЪТИБОР МАРКАЗИДА

Фрунзе район XXVI партия конференцияси район партия ташкилотининг беш йилликнинг ўтган икки йилидаги фаолиятига якун ясади. Район партия комитетининг биринчи секретари **Т. И. Акимова** ҳисобот докладида қайд қилганидек, бу фаолиятнинг бош йўналиши коммунистларни, районининг барча меҳнаткашларини экономикани ривожлантиришнинг юксак суръатларини таъминлаш, саноат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини ҳар томонлама юксалтириш ва халқ хўжалик планларини муддатидан олдин бажаришга сафарбар этиш ташкил этди.

Шунинг натижасида ҳисобот даврида район саноат ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми 1965 йилдагидан 8,2 процент ошди ёки 18,6 миллион сўм кўпайди. Ўтган икки йилда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планлари муддатидан илгари — 25 декабрда бажарилди.

Товар маҳсулотлар таннархини пландан ташқари камайтириш эвазига 1 миллион 780 минг сўм иқтисод қилиб қолинди. Пландан ташқари фойда 520 минг сўмни ташкил қилди. Бунга ишлаб чиқаришнинг иқтисодий самарадорлигини ошириш натижасида эришилди.

Агар район партия комитети, биринчи навбатда бошланғич партия ташкилотлари кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйишга яна ҳам кўпроқ эътибор берганларида мазкур муваффақиятлар бундан ҳам каттароқ бўлиши аниқ эди.

Тошкент тўқимачилик комбинати бундан бир йил муқаддам планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтган эди. Шу давр ичида саноат маҳсулоти ҳажми 9 процент камайиб кетди.

Комбинат раҳбарлари, аввало бу ерда сўзга чиққан партия комитетининг секретари **А. М. Пивкина** давлат планининг барбод қилинганлигини, малакали кадрлар етишмаётганлиги туфайли, деб ҳисоблашга ўрганиб қолганлар. Албатта бу гапда ҳам жон бор. Лекин аслида қолоқликнинг асосий сабабчиси шугина эмас. Район партия комитети томонидан корхона фаолиятини чуқур таҳлил қилиш шуни кўрсатдики, комбинатда ишлаб чиқилган иқтисодий рағбатлантириш режалари омманинг ижодий кўтаринкилигини таъминлайдиган даражада эмас. Комбинат меҳнаткашлари учун нормал турмуш шароитлари яратиб берилмаган, жамоат овқатланиши ва ёшларнинг дам олиши кўнгилдагидек уюштирилмаган.

— 1-пойафзал фабрикасининг директори **Н. В. Кондратьев**, комбинатнинг текисловчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **М. Йўлдошева** ўртоқлар ўз сўзларида район партия комитети корхона ишига анча кечикиб эътибор берганлигини айтишди.

Бироқ, комбинатнинг иши чуқур ўрганилган ва таҳлил қилинганидан кейин ҳам, илмий муассасаларнинг мутахассислари корхона ишидаги нуқсонларни очиб, уларни тузатиш йўлларини кўрсатиб берганларидан сўнг ҳам комбинатда аҳвол жуда секин ўзгаряпти.

Тўқимачилик комбинати меҳнаткашлар тўғрисида етарли ғамхўрлик қилинмаётган, улар орасида тарбиявий ишлар қониқарсиз аҳволда қолган ягона корхона эмас. «Таштекстильмаш» заводи партия комитетининг секретари **А. П. Степанов**, «Главташкентстрой» 5-қурилиш бошқарувчиси **Б. Н. Прокопов** ва бошқалар ўз сўзларида ана шу камчиликлар ҳақида гапирдилар.

Низомий номидаги педагогика институти партия комитетининг секретари **Н. Ҳамидов** райкомнинг партиявий-ташкилий ишларини илмий асосга қуришдек муҳим таклиф билан чиқди. Унинг фикрича, фақат шундай қилингандагина район партия комитети ҳозирги давр талабларига кўра, ўз эътиборини бош масалаларга қарата олади, коммунистларни энг муҳим вазифаларни бажаришга сафарбар этади.

Районда бошқаларга намуна қилиб кўрсатишга арзигули корхона борми? Албатта, бор! 1-пойафзал фабрикаси коллективининг иш тажрибаси алоҳида диққатга сазовордир. Ишлаб чиқаришни такомиллаштириш масалалари фабрика партия комитетининг ишида асосий ўринни эгаллайди. Партия комитети ўз мажлисларида хизмат раҳбарлари, бўлимлар, цехлар бошлиқларининг янги техникани жорий қилиш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, саноат эстетикасига амал қилиш соҳалари бўйича ҳисоботларини эшитиб туради, ишлаб чиқаришнинг аҳволи учун уларнинг шахсий масъулиятини ошириб боради.

Шунинг учун ҳам бу ерда кўзга кўринарли ютуқларга эришилди. Икки йил давомида ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш бўйича 25 та йирик тадбир амалга оширилди. Тўртта поток линия, 90 та янги ускуна ўрнатилди. Натижада ўтган йили фабрика 200 минг сўм тежаб қолди.

Коллектив ўртасида тарбиявий ишларни яна ҳам яхшилаш мақсадида партия комитети коммунистларни ўқитишнинг қулай системасини ва ягона жадвалини ишлаб чиққан. Бу ерда фабрика директори, унинг ўринбосари, бош инженер, цех бошлиқлари пропагандистлар бўлиб ишламоқда.

Делегатлардан **З. Қодиров, Э. Р. Балаян, В. М. Кружков** ўртоқлар Йўлдош шаҳар — Сергели аҳолисининг эҳтиёжларига етарли эътибор бермаётганлиги учун район партия комитети бюроси адресига жиддий эътирозлар билдирдилар. Меҳнаткашларнинг турмуши кўнгилдагидек уюштирилмаганлиги, ободончилик ва савдо хизмати яхши ташкил қилинмаганлиги, телефон алоқаси деярли йўқлиги ва аҳоли учун ўта зарур бўлган бошқа кўпгина нарсаларнинг Йўлдош шаҳарда етишмаётганлиги бу ўртоқлар сўзларида муҳим ўрин эгаллади.

Конференция қатнашчилари район партия комитетининг ҳисобот давридаги фаолиятини таҳлил этиш билан бирга, навбатдаги вазифаларни ва уларни бажаришнинг конкрет планини ҳам белгилаб олдилар.

Н. ПОПОВ.

СУРАТДА: Фрунзе район партия конференциясининг қатнашчиларидан (чапдан ўнгга) 26-мактаб директори Т. Абдуллаева, тўқимачилик комбинатининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Йўлдошева, «Таштекстильмаш» заводининг йўнувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Н. Орлов, 103-автобаза директори А. Қаюмов, 1-автокомбинат шофёри Д. Ф. Бодин ва 73-мактаб директори К. Обидовалар.

М. Нуриддинов фотолари.

Шанба оқшоми

● *Изланиш ва натижалар*

Пахта ёнадими?

Албатта пахтадан олинадиган маҳсулотлар сифати пахта толасининг бошланғич сифатига боғлиқдир. Пахта толаси баъзи камчиликлардан холи эмас. Масалан, пахта целлюлозасидан ишланадиган буюмлар шойисимон бўлмайди, ғижимланади, ёнади, тез эскириб қолади ва ҳоказо. Бу пахта целлюлозасининг ана шундай камчиликларини тугатиш мумкинми?

Институтнинг фосфор органик группасида ана шу проблема устида иш олиб борилялти. Пахта толаларининг ғижимланмайдиган, ёнмайдиган, иссиққа ва бактериялар таъсирига чидамли, сувли эритмалардан нодир металл ионларини ўзига ютиб олиш қобилиятига эга бўлган хилларини кимёвий усуллар ёрдамида олиш устида изланишлар давом этяпти. Группа пахта целлюлозаси таркибига фосфор ва кремний элемент органик бирикмалар киритиш билан ҳам шуғулланади.

Пахтадан ишланган буюмларни ёнмайдиган, иссиққа чидамли, микроорганизм таъсирига барқарор қилиш мақсадида бир қанча фосфорорганик мономерлар синтез қилинди ва бу мономерлар билан пахта целлюлозаси ишланди. Натижада шу нарса аниқландики, пахта толасининг таркибига 3 процент фосфорнинг кимёвий боғланиши қайта ишланган пахта толасига ёнмайдиган хусусият беради.

Кейинги йилларда бошқа олимлар ҳам пахта толасига фосфор бирикмалари киритиш устида иш олиб бормоқдалар. Бизнинг ишимизнинг аҳамияти шундаки, пахта толасига киритган фосфор бирикма — фосфор кислотасининг хлорангидридлари (фенил моно ва дихлорангидридлар) ва хлорфенил фосфор кислотасидир.

Бундан ташқари пахтадан ишланган материалларни иссиққа чидамли қилиш мақсадида пахта целлюлозаси молекуласига тўйинмаган группалари бўлган бирикма — винилфосфин кислотасининг дихлорангидриди, эфирлар ҳам киритилди. Энди целлюлоза таркибидаги тўйинмаган группаларда бошқа турли хил реакциялар ўтказиб, целлюлоза материалининг хоссаларини турлича ўзгартиришимиз мумкин.

Биз юқорида целлюлоза молекуласида кимёвий реакция олиб бориб, унинг хоссасини ўзгартириш тўғрисида гапирдик. Кейинчалик фосфорорганик бирикмалар, масалан фосфор органик полиэфирлар тўғридан-тўғри целлюлозага шимдирилса нима бўлар экан, деган нарса бизни қизиқтирди. Бу соҳада олиб борилган тажрибалар шуни кўрсатдики, пахта целлюлозаси полиэфирнинг 50 процентли эритмаси билан ишланганда, материалнинг мустаҳкамлиги 1,5 баравар ошар ва ёнмайдиган бўлар экан.

Бу қилинган ишларнинг назарий аҳамияти ҳам каттадир. Уч валентли фосфорнинг беш валентли фосфорга юқоридаги реакциялар натижасида ўтиб қолиши целлюлозада биринчи марта исбот этилди. Шундай қилиб пахта целлюлозасини фосфорлашнинг бу ўзига хос усули биринчи марта Ўзбекистонда, янги пахта целлюлозаси кимёси ва технологияси институтида бошланди.

Ишонамизки, бу бошланғич ишлар келажакда халқ хўжалигимизга катта фойда келтиради.

О. ЙЎЛДОШЕВ,
химия фанлари кандидати,
Х. ЗИЁВУДДИНОВ,
илмий ходим.

„РОССИЯ" ДЕВОНИДАН

«БОРОДИНО ЖАНГИ» ПАНОРАМАСИДА

Бородино майдонида бир соат кураш.
Бир соатлик қирғин ҳамон тугамас, ҳайҳот.
Панорама-Франц Рубо яратган санъат
Ёниб турар кўз ўнгимда мисоли оташ.
Ўққа учган жонивор отнинг кишнаши
шундоқ.
Эшитилиб турар менинг қулоқларимга,
Танасиз бош,
Бошсиз тана типирлар эвоҳ,
Жон қоришар Бородино тупроқларига.
Малла соч қиз сўзлаб куйиб халқ
ўртасида,
Аланганинг орасидан чиққандай ўзи.
Рус қудрати,
Нафосати балқир сўзида,
Россиянинг ҳеч қаримас қайиндай қизи,
Ўн иккинчи йилда
Жангда
Солдат ярасин
Боғлаган қиз-худди шу қиз,
Ўзга эмас йўқ,
Қирқ биринчи йилда ёвлар
Руснинг шу қизин
Дорга осди.
Қиз-чи
Ҳамон куйлайди қўшиқ.
Касби унинг жуда оддий: экскурсовод,
Мағрур турар
Бородино жангидан сўзлаб.
Рус қудратин,
Гўзаллигин авлодма-авлод
Ўтказади тарихни у янгидан сўзлаб.
Бородино майдонида бир соат кураш,
Бир соатлик қирғин ҳамон тугамас,
ҳайҳот:..

НАПОЛЕОННИНГ БЮСТИ

Қиёфаси одам,
Қошу кўзи, боши бор,
Кўрганларнинг бари тепиб ўтмоққа тайёр.
Майда-чуйда қурол,
Тошлар орасида у
Кунқайганча турар битта жонсиз жисмдай.
«Баттар бўлсин!»
«Баттар бўлсин!»
Деб қичқирдим-у,
Бирдан бошқа туйғу пайдо бўлди
жисмимда.
— Шошма.
Шошма! — дедим ўзим-ўзимга бирдан,
Наполеоннинг бюстини сал кўтар ердан,
Ёвуз ёвни менсимаслик касали балки
Шундай чоғда илдиз отар ғафлатда қўйиб.
Дунё ҳали шундай жумбоқ,
Шундай чигалки,
Ўзгартириб бўлмас уни мақтаб ё койиб.
Наполеоннинг бюстини тошу ашёдан
Фарқ этайлик, дўстим,
Баланд қўйиб аслида.
У йиртқични кўриб қўйсин ахир ҳар одам
У турипти қанча қону суяк устида...

КАЛТАК ЕМАСЛИК УЧУН

ҲАЗИЛ

Кино лентасидай айланиб турар
Чаққон эскалатор зинапояси,
Қараганим сари кўзларим тинар,

Гўзалларнинг бунда йўқ ниҳояси.
Қизлар, қизлар, нуқул қизлар
ўтади.

Тушимда кўргандай тикиламан
лол.

Тизилган маржонга ўхшаб кетади

Ҳар битта зинада бир соҳибжамол
Мовий кўзлар билан
тўқнашавериб

Баттар қораяди қора кўзларим.
Уз-ўзимга деймана кўриб қол,
кўриб,

Лаҳзани бой бермай қара, кўзларим.

Бугун нуқул қизлар чиқмиш
кўчага,

Чиқиш Москванинг жононалари
Улар оёқ қўйса шартта кўчади

Метронинг мармар остоналари,
Бигиз пошналарнинг «дўқ-дўқи».
ҳай-ҳай.

Уқдай қадалади юраккинамга,
Зиналар айланар кино лентадай.

Гурс-гурс урилади ҳислар
сийнамга,

Шу куни йўқотдим калавам
учун,

Бўлавергач қизлар қаршимда пайдо.
Кеннойингдан калтак емаслик
учун
Дўстим, тўхтатаман, шеърни шу
жойда...

● ● ●

ЛЕРМОНТОВГА ҚАДАР...

ҲАЗИЛ

Дўстлар, менга қилингиз ҳавас,
Рақибларим қолингиз доғда:
Рост гапдир бу, хаёл, туш эмас,
Ёки деманг кайфи тароқ-да!

Мен ҳушёрман, хотиржам бўлинг,
Бирдан пайдо қилдим-у, қанот,—
Учдим. Тутдим Лермонтов қўлин,
Табриклади устозим ҳам шод.

Кўтарилмоқ бундай чўққига
Ҳар кимга ҳам бўлмайди насиб,
Танқидчининг қилган дўқига
Жавоб бергум энди муносиб.

О, эсимдан чиқиб қолибди
Битта изоҳ бермоқлик асли:
Кўтарилдим бу жойга... лифтда,
Рўпарамда Лермонтов расми...

Юсуф ШОМАНСУР.

Рубоб садоси

Қуёш уфқнинг этагида нурсиз пуфакдай осилиб туради. Биров туртиб юборса, тушиб кетадигандек. Бора-бора у сўниб қолади. Сершовқин, серташвиш шаҳар устига оқшомнинг ним ранг пардаси ёйила бошлайди. Кўчалар шов-шувга тўлиб-тошади. Маржон-маржон чироқлар ёнади. Совуқдан жунжиккан дарахтларнинг яланғоч шохлари секин-секин титраб кетади. Йўлкаларга тушган соялар ҳам оҳиста қалтирайди.

Мана шу шовқинлар уммони ичида, мана шу жўшқин кўчаларнинг қайси бир бурчагида кўнгилга яқин ажиб бир садо—рубоб садоси янграйди...

Биласиз, рубобни моҳир созанда эмас, ҳали созни қандай ушлашни ҳам яхши ўрганиб олмаган бирон бир болакайми, қизалоқми чалаётганлигини яхши биласиз.

Қизиқ бир ҳақиқат. Ҳозир қайси бир оилага кирманг, бирон бир созни кўрасиз. Рубобми, наймн, доирами, хуллас, ниманидир чалишни билишади. Бу бежиз эмас. Шаҳримиз дилбар қалбли одамлар шаҳри. Қачондир турмушнинг оғир ташвиши билан овора бўлиб, соз чалишга вақт топа олмаган ота бугун ўғлининг ўргамчик созанда эканлигидан боши осмонга етади.

Мана, сиз суратда кўриб турган болалар ҳам соз чалишни эндигина ўрганишяпти. Лекин келгусида уларнинг қайси биридир ажойиб бастакор, дилрабо созанда бўлиб етишиши мумкин. «Кўкча» маҳалласидаги 192-мактаб миллий чолғу ансамбли тўгарагининг бошлиғи Абдужалил Мажидов ҳам ана шундай яхши ният билан ўз шогирдларига соз ўргатяпти.

Р. БИБИШЕВ фотоси.

● КИНО

«ТОШКЕНТ — НОН ШАҲРИ»

«Ўзбекфильм» киностудиясида яқинда «Тошкент — нон шаҳри» фильмини суратга олинди.

1921 йил. Волга бўйларида даҳшатли очарчилик. Қишлоқлар аҳолиси энг оғир дамларни бошдан кечирмоқда.

Ўспирин Миша Дадонов онаси ва укаларини очарчилик ўлимидан сақлашга қарор қилади. У Булузук уездининг Лопатин қишлоғидан нон қидириб, узоқ Тошкентга Серёжа билан узоқ сафарга отланади...

«Тошкент—нон шаҳри» фильми машҳур рус ёзувчиси А. Неверовнинг шу номли повести асосида А. Михалков— Кончаловский ёзган сценарий бўйича экранлаштирилди.

Миша Дадонов ролини Вова Варобей, Серёжа ролини эса Бахтиёр Набиевлар ижро этишган.

Фильмда бошқа машҳур артистлар ҳам иштирок этишган. Қозоқ қизи Сауляни Наталья Аринбасарова, Степанни С. Суснин, Бойни Х. Латиповлар ижро этишган.

Фильмни «Сен етим эмассан», «Қалбингда қуёш» фильмлари билан танилган режиссёр Шуҳрат Аббосов постановка қилган ҳамда оператор Хотам Файзиев суратга олган. Фильм рассоми—Эдик Калантаров, композитор А. Малаховлардир.

Ш. ШОЮСУПОВ.

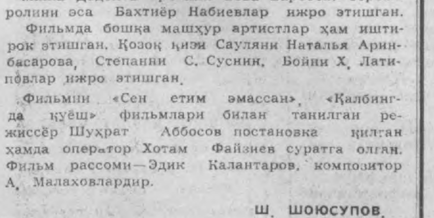

Суратларда ана шу фильмдан кадрлар.

● ● ●

БАЛИҚ ОВИ

Қамишзор кўл бўйида
Ўлтирар Холиқ
Ҳаваси ошиб жуда
Овлайди балиқ.
Зилол сувнинг бетида
Тебранса пўкак
Шодликлари бўлади
Кўкка етгудак.
Нимадир таёқ ипин
Аста тебратди
Холиқвой туриб секин
Қармоқни тортди.
Кўриб лаққа балиқни
Жўшар юраги.
Ким қувнамас
амалга
Ошса тилаги.
Ов ишқида Холиқвой
Хаёл суради.
Қамишзор кўл бўйига
Келиб туради.

Зиёд КОМИЛОВ.

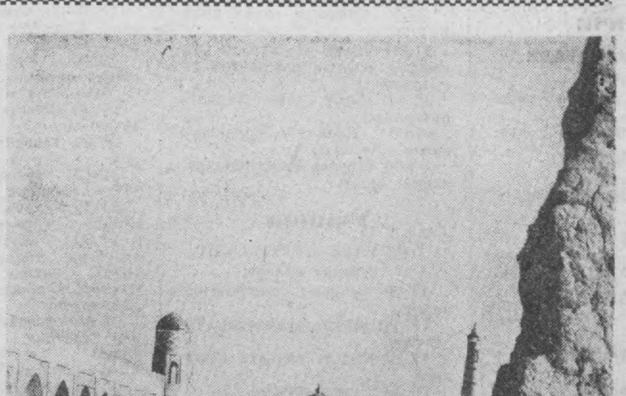

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ҚАДИМИЙ ОБИДАЛАРИ.
СУРАТДА: Хевадаги Ичан қалъа обидаси.
К. Отаев фотоси.
(ЎзТАГ).

КИТОБ ЖАВОНГА ҚАЙТДИ

«Кавказ йўловчисининг ҳамроҳи» деган справочник китоб чорак асрлик сайёҳатдан кейин Тбилисидаги оммавий кутубхонага «қайтиб келди». Бу китобни ростовлик отставкадаги подполковник Е. М. Орловский қайтариб берди. У китобни 1943 йил кузида шу ердан олиб кетган эди.

Подполковник кутубхона ходимларига ёзган хатида айтишича, Закавказье фронти штабининг топография бўлимида Кавказнинг баъзи бир районларини географик жиҳатдан тушунтириб бериш вазифасини унга топширган. У фронт штабининг васиқа қоғози билан бу китобни оммавий кутубхонадан олиб кетган ва топшириқни бажарган. Лекин китобни қайтариб беришга улгура олмай, фронтга кетиб қолган.

Кутубхонадаги л а р китобни аллақачон йўқолган деб ҳисоблаб келаётган эдилар. Энди китоб ўз жавонинидан — ўлкашуносликка доир адабиётлар турадиган жойдан ўрин олди. Қизиғи шундаки, бу китоб 1924 йилда чиқарилган ягона нусха эди.

Г. ЧАНИШВИЛИ,
С. ШУЛЬЦ.

Чэт эл ҳангомалари

ЭЪЛОН ЙИҒУВЧИЛАР УЧУН

1921 йил 17 февралда 15 дан ортиқ газеталарда бир эълон пайдо бўлди:

— Менга бир доллар юбора олишингизга ўн кун қолди. Кечикманг. Қуйидаги адресга юборинг...

Эртасига газетанинг худди ўша ерида, кечаги эълон бир оз ўзгариш билан яна босилиб чиқди:

— Менга бир доллар юбора олишингизга 9 кун қолди. Тезроқ юборинг...

Бу эълон ўн кун давомида босилиб турди. Ниҳоят 26 февралда эълон шу мазмунда чиқди:

— Бугун менга бир доллар юбора оладиган охирги кунингиз. Эртага кеч бўлади. Тезроқ юборинг.

Бу ғалати автор билан қизиқиб қолган полиция учун уни топиш қийин бўлмади. Ҳар бир эълонда унинг адреси аниқ кўрсатилган эди. У полиция вакилларини хотиржамлик билан кутиб олди. Чунки у юбориладиган пуллар учун ҳеч нарса ваъда қилмаган эди-да, биринчи талабдаёқ бир долларлик қоғоз юборадиган соддалар топилса бу унинг айби эмас.

30000 доллардан ортиқ «ишлаб олган» бу фирибгарни жазолаш учун эса ҳечқандай қонун моддаси йўқ эди.

Англияда бўлган иккинчи воқеа эса бундан ҳам қизиқ. 30-йилларнинг охирида газетада шундай эълон пайдо бўлади:

— Менга 2 пенс юборган кишиларга қиролича жаноби олийларининг сарой рассоми томонидан ишланган расмларини юбораман.

Севимли қироличаларининг расмини олишни хоҳлаган содда кишилар томонидан бу фирибгарга пуллар ёмғир сингари ёғила бошлади. Қонун олдида гуноҳкор бўлмаслик учун у ҳар бир пул юборган кишига ҳақиқатан ҳам қироличанинг сарой рассоми томонидан ишланган сурати туширилган ярим пенслик почта маркаси юборади.

Яқинда бу сингари фирибгарларнинг бири Швейцарияда пайдо бўлди. Қари денгизчи Роналд Содерстром газеталарга денгиз касалининг давосини топганлиги ҳақида эълон беради. Дори унча қиммат эмас, фақат 1крон турар эди. Бунга қизиқиб қолган газетхонлар Содерстромга пул юбора бошлайдилар. Лекин улар дори ўрнига ундан қуйидаги мазмундаги хат оладилар:

— Денгиз касалининг энг яхши давоси — қирғоқда қолишдир.

ТУТИЛМАС ШАРПА

Лондон аҳолиси кўп йилгача ёзда деразаларини очиқ қолдиришга қўрқишарди. Абжир ўғри ҳечқандай зиналарсиз, деворлардан ошиб, 62 та ўғирлик қилган. Скотланд-Ярдда уни «Тутилмас шарпа» деб аташарди. Шарпа ўғирлик қилган уйда ўзига кечки овқат тайёрлар, идишни ювиб қўйишни эса ҳечқачон эсидан чиқармас эди.

Ҳамма ўғрилар сингари Шарпа ҳам ниҳоят қўлга тушди. У Марк Никсон бўлиб, касби ўт ўчирувчилик эди. Яхши хизматлари учун бир неча марта мукофотланган, деворга чиқишда эса унга тенг келадиган одам йўқ эди.

САВДО ИХТИРОЧИЛАРИ

Нью-Йорк газеталаридан бирида кичкинагина эълон босилиб чиқди. Эълон шундай майда ҳарфлар билан босилган эдики, уни оптик асбобларсиз ўқиш мумкин эмас эди. Қизиққан газетхонлар турли оптик асбоблардан фойдаланиб, эълонни ўқишди. Унда шундай деб ёзилган эди:

— Уйда ҳар эҳтимолга қарши лупа бўлгани маъқул.

ПАЗАНДА МАСЛАҲАТИ

БАЛИҚПАЗЛИК

„УХЛАГАН» балиқни бир-икки кун музхонага солмай сақлаш мумкин. Уни нимталаб, устидан йирик туз сепинг, сўнгра шакар солинган сирка билан тоза латтани ҳўллаб, (ярим литр сиркага 1-2 чақмоқ қанд) ўраб қўйинг.

Нимталанмаган, музда турган балиқ (навага бундан мустасно) тезроқ эриши учун унинг устидан сув қуйиб, бир сиқим туз солинг. (1 литр сувга бир чой қошиқ туз). Нимталанган ва биқини ажратилган балиқни у усулда эритиб бўлмайди: ўз таъмини йўқотади.

Балиқни тозалаш ноқулай: унинг тангачалари бармоқларга ёпишади, чор томонга тарқалиб кетади. Балиқни думидан ушлаб, бош томонга қараб пичоқни ҳаракат қилдиринг. Балиқни бир дақиқа қайноқ сувга тиқиб олинса, унинг тангачалари осон тозаланади. Агар балиқ силлиқ бўлса, қўлингизга туз сурканг. Ушлаш осонлашади.

Балиқни тозалаётганда унинг ўти ёрилиб кетса, у жойни артинг, туз ва совуқ сув билан ювинг.

Балиқни қовуришдан олдин, тузлаб, 10-15 минут ёпиб қўйинг, бу ҳолда балиқ майдаланмайди.

Товага тоза мой билан парча-парча қилиб кесилган картошка ташланг — у балиқ ҳидини тортиб олади.

Исли балиқни пиширишдан олдин уни бир соат сирка аралашмасида ушлаб туринг (1 литр сувга икки ош қошиқ). Ҳид тарқалиб, балиқ ширин ва тотли бўлади. Кекса пазандалар янги ушланган чўртан балиқни пиширишда сувга икки-учта қайин кўмирини ташлашни маслаҳат беришган.

Балиқнинг кўз ва ой қулоқларини олиб ташлаб, боши билан пишириш мумкин. Қовурганда эса унинг бошини олиб ташлаш лозим.

Агар сиз чўртан балиқ, камбала, ёки трескани бутунлигича пиширмоқчи бўлсангиз, унга совуқ сув қуйиб қайнатинг.

Нимталанган балиқни дарҳол қайноқ сувга солинг. Бўлмаса майдаланиб кетади. Ҳар икки ҳолатда ҳам сув қайнаши билан оловни пасайтиринг. Музлатилган балиқни фақат совуқ сувга солиш зарурлигини унутманг. Минога, лешч, угорь, сазан, навага каби балиқларни кўп қайнатиб бўлмайди. Унинг шўрваси аччиқ бўлади.

Балиқ солинган идишларни босма қоғоз, қоғоз салфетка билан тоза артиб, совуқ сув билан чайқанг, сўнгра совунлаб илиқ сув билан ювинг. Сувга бир чой қошиқ нашатир спирти, сирка ёки қуруқ горчица солишингиз мумкин.

Вилка ва қошиқларни ювишдан олдин озгина мой ёки лимон пўстлоғи билан артилса, балиқ ҳиди тарқалади.

Нимталагандан сўнг 30-40 минут сутга солинган сельдь ниҳоят таъмли ва хушхўр бўлади.

Балиқ консерваларини шўрва пишишидан 10-15 минут олдин солинг.

Илгарилари балиқ фақат маска мойида қовурилиши лозим дейишарди. Аммо бу ҳолда маска ёғ ўзининг кўпгина фойдали хусусиятларини йўқотади. Яхшиси балиқни ўсимлик мойига қовуриб, тайёрланган таомни дастурхонга қўйишдан олдин маска мой солинг. Бу овқатнинг таъмини яхшилайди.

Т ОМОША тамом бўлди. Томошабинлар ерга майда тангаларни ташладилар, артистлар ҳар бир тангани олиб, қизғиш ҳамёнга солишарди. Сўнг илон ўргатувчилар корзинкаларни ердан олиб, уни бамбуқ таёқнинг учига осишди. Таёқни елкаларига ташлаб, шаҳарнинг бошқа бурчига қараб кетишди.

Бутун томоша Иллани ҳайратга солди. У мени саволга тутди: бу одамлар қандай қилиб, нима учун илон ўргатувчи бўлганлар? Менингча, Илла биринчи бўлиб ўргатувчилар ҳунари билан қизиқиб қолди. Негаки, Ҳиндистон кўчаларида ўргатувчилар ҳунарини миллионлаб кишилар томоша қилади, лекин ҳеч ким бундай саволлар беришни хаёлига ҳам келтирмайди.

Боиси—илон ўргатувчилар санъати Ҳиндистонда оддий воқеа бўлиб, алоҳида қизиқиш туғдирмайди. Менинг ўзим ҳам бундан бир йил бурун ўргатувчилар билан тасодифан танишиб қолмаганимда, бу ҳодисанинг моҳиятига алоҳида эътибор қилмаган бўлардим.

БИР КУНИ Нью-Делидан икки миля нарида, Жамна дарёси водийсида ов қилардим. Бу ерда буғдой майдонлари кенг ястаниб ётади, март ойида унинг бўйи одам бўйи билан баравар бўлади. Икки майдон ўртасидаги тозаланган жойда бир киши билан бир йигитча ўт устида ўтириб олиб, ер қазишарди. Қуёш ботгунича бир соат бор, атрофда улардан бошқа ҳеч ким йўқ. Уларнинг қулоқларидаги қароқчиларники сингари зиракларидан, катта думалоқ саллаларидан бу кишилар комйоги қабиласидан эканлигини фаҳмладим. Бу қабила фақат илон ўргатиш билан шуғулланади.

Улар менга ҳеч аҳамият беришмади. Нима қидиряпсиз, деб сўрадим улардан. (Афтидан, улар еса бўладиган илдиз қидираётганга ўхшайди, деб ўйладим мен. Бу қабила жуда қашшоқ, одамлари ярим очликда яшашади). Олтмиш ёшлардаги чол бироз тўхтаб «кобра излаяпмиз» деб ғудурлади.

Мен кобраларни унчалик ёқтирмасам ҳам, илон шу ердалигини қайдан билдингиз, деб қизиқиб сўрадим. Йигитча илонлар вақти-вақти билан ташлаб кетадиган пўстни кўрсатди. «Буни шу ердан топдик, демак, илон ҳам яқин атрофда бўлади» жавоб берди у.

Мен яқинроқ келдим. Уларнинг қўллари ҳамон ерни титкиларди. Тўр ва қопқонларнинг йўқлиги мени ажаблантирди. «Худога шукур, биттаси бор, жуда жаҳлдор экан»—деди чол. Бирорта илон тутдиларингми?—деган саволимга жавоб бериб. Чол мени алдаяпти, деб ўйладим. Агар у кобра тутиб олган бўлса, одатдаги бамбуқ корзинкаси қани? Ахир илон ўргатувчилар маҳлуқларни шунақа корзинкага яшириб қўйишади-ку? «Қани бир кўрсатингчи?» илтимос қилдим мен ишончсиз оҳангда.

Чол айёрона кулиб қўйди. «Соҳиб бахшиш ваъда қилса...» деди чол. Мен, аввал илонни кўрсатинг, кейин бахшиш бераман, дедим.

Чол чўккалаб ўтирганича аста бурилди. Ўзига латта тугунни тортди (у жайдари нонга ўхшарди) ва уни эҳтиётлик билан черта бошлади. Тугунга жон кириб, ваҳимали шивирлай кетди. Чол бош ва кўрсаткич бармоқлари билан тугун юқорисини қисиб, бошқа қўли билан тугунларни еча бошлади. Охири тугун ечилганида бола унинг устига энгашиб, латтанинг уч бурчагини қайирди ва орқага сакраб кетди.

Чол бармоқларини бўшатди, бошини орқасига ташлади, у ҳамон чўккалаб ўтирарди.

ЛАТТА ичидан кобра бошини кўтарди, унинг танаси кулча бўлиб ўралган, бўйни шишган эди. Илон ваҳмали типиллаб, чолга ҳамла қилмоқчи бўларди. Бола ўрта ва бош бармоқлари билан илоннинг бошини, худди омбирдек қисиб, орқага тортди. Илон чолнинг қўлини чақишга уринарди, лекин ҳар гал хато қиларди: унинг тили қўлдан атиги бир миллиметр нарида ҳаракат қиларди. Бу —хавфли ўйин эди. Мен чолнинг ботирлигига ҳайрон қолмай иложим йўқ эди. Бу нима —қўлнинг ғоят чаққонлигими ёки қандайдир ғайри табиий бир кучнинг намоён бўлишими?

Титраб кетдим. Мен фақат илон борлигига ишонч ҳосил қилмоқчи эдим. Агар улар илонни тугуннинг бир учини очиб кўрсатишганида ҳам қониқардим. Улар эса хавф туғилгудек бўлса қочиш учун дов дарахт ҳам бўлмаган бу яланг жойда бутун санъатларини намойиш этишди. Кейин билишимча, кобрани бошқача усул билан кўрсатиш мумкин эмас экан: ўргатувчи илоннинг бутун танасини кўриб туриши лозим, токи илоннинг бирорта ҳам ҳаракати унинг назаридан четда қолмасин.

Мен ҳаммасини кўрдим, энди кетишга отландим. Чол кўзини илондан узмай пичирлади: «Кетманг, соҳиб, илон сизга тегмайди». Менинг нотинч бўлганимни сезиб, у яна қайта гапирди: «Тўхтанг, у сизга тегмайди». Афтидан, чол бахшишдан маҳрум бўлишдан чўчиган кўринади. Мен қолдим.

Бирнеча марта чолдан энди томошани бас қилинг, деб илтимос қилдим, бироқ чол яна анчагача кобра билан машғул бўлди. Типирчилаб турган кобрани қўлга олиб, арқондек букиш мумкин эмас. Уни жойига яшириш ёруғ оламга чиқаришдан кўра анча қийин иш экан. Кобрани қуйидагича халтага солишди: ҳамон чўккалаб ўтирган чол бироз орқага сурилиб эди, илон бошини ерга уриб буралди ва чолга қараб интилди Йигитча уни дарҳол думидан ушлаб олди ва секунднинг бир бўлаги давомида ҳавода тутиб турди. Жаҳли чиққан илон бутун диққатини унга қаратди. Илон думини ушлаб турган қўлни чақмоқчи бўлиб, буриларди. Лекин одам бўш келмади. Кобра бошини кўтарди дегунча йигитча илонни қаттиқ силкитарди.

Бу иш ҳеч тугамайдигандек кўринарди. Нихоят, илон чарчади, йигитча унинг бошини букди. Чол шу ондаёқ илонни паншахасимон таёқ билан ерга босди. Илоннинг жағи кенг очилди, икки тиши кўриниб кетди. Бу тишлари орасида жаҳонда энг кучли заҳар ҳосил қилувчи бўқоғи борлигини билардим. Илондан икки ёки уч фут наридан туриб кўрган кишига ҳам бу манзара жуда даҳшатли эди.

Бола илон думини қўйиб юборди. Энгашиб ёғочнинг пастроғидан ушлади. Иккинчи қўлини латта ичига тиқиб, у билан илоннинг бошини ўраб қўйди ва қўлида қаттиқ қисди. Чол узун илон танасини латтанинг бўш томонига ташлади. Бурчакларини йиғиб олиб, тугиб қўйди, то бирорта ёриқ жой қолмагунича қайта-қайта тугаверди. Илон маҳкам қамаб қўйилгач, бола қўлини бўшатди. Илон ўзини тинч қўйишганидан хурсанд бўлган кўринарди У майин шипиллаб, кулча бўлиб ястанди ва жимиб қолди.

ВАЪДА қилинган бахшишни олиб, чол билан бола яна ер қазий бошлашди. Улар уя оғзини кенгайтириб бордилар, у каламуш уясига ўхшарди. Мен кузатишни давом эттирдим.

Каламуш уялари чуқур эмас, улар ер юзасига деярли параллел равишда чўзилади. Уя тахминан уч фут қазилгач, илон тутувчилар қиёфаси жиддийлашди. Улар орқага ўзларини ташлаб, қўллари билан ерга тиралиб олдилар. Уянинг қоронғу қисмига диққат-ла қараб, бир-бирларига маънодор имо қилишарди. Қандайдир туғма инстинкт илон яқин жойда эканлигини сездириб турарди.

Чол ўрнидан туриб, олға қадам ташлади, таёқни уяга тиқиб, ернинг устки қатламини кўтарди ва уя оғзини очди. Уяни тупроқ ушоқларидан пухта тозалаб, яна ҳалигидай иш қилди. Сўнг уянинг бошқа охирида чўккалаб ўтирган боланинг ёнига борди, уянинг қолган томонига таёқ суқди. Столга тирноқ билан урилганига ўхшаш овоз чиқди. Кобра тишлари билан таёққа ёпишиб олди, унинг тишлари ёғочга таг-туги билан ботиб қолганди.

Орадан бир дақиқа ўтар-ўтмас, бола тек туриб, буралаётган илон думидан маҳкам ушлаб турарди. Илоннинг хурмосимон бошидаги оғзида таёқ ликиллаб турарди. Илон таёқдан қутилиш учун уни шиддат-ла тақирлатарди, гўё талвасага тушгандай. Бироқ бола унинг думидан маҳкам ушлаб олганди. Бу осон эмасди, негаки узунлиги тахминан беш фунт, оғирлиги эса ўн беш фунт келадиган кобра жаҳли чиққанида ҳатто катта одамни ҳам оёғидан чалиб юбориши мумкин.

Кобра ўзини уёқ-буёққа ташлашдан тингач, бола илон бошини ерга осилтирди, чол эса илон оғзидан таёқни уриб туширди ва унинг бошини бош бармоғи билан қисди. Ҳеч шошмай у кўрсаткич бармоғини махлуқнинг бўйнига суқди, худди омбирдек маҳкам қисиб, юқори кўтарди. Ярим бўғилган кобра танасини тўғрилади ва ҳолсиз осилиб қолди.

Бола ерга бошқа бир мато бўлагини ёзди. Чол ўтириб, латтани илон бошига қўйди. Айни чоқда у илоннинг бўйнини қисиб турарди. Кейин биринчи илон сингари букиси ҳам қопга солинди. Чол яна ҳар бир ёриқ жойни тугиб қўйди. Шундай қилиб, яна бир илон асир тушди.

Бу манзара мени қаттиқ ҳайратга солди. «Илонни яланғоч қўл билан ушлашдан қўрқмайсизми?—деб сўрадим. «Қўрқмаймиз—жавоб қилди чол.— Бизнинг ишимиз шунақа».

КОМИОГИ қабиласи одамлари — Деҳли штатининг қишлоқ жойларида, Панжоб районининг ўнга яқин районларида яшайди. Сайёҳ илон ўргатувчи бўлган бу одамлар бутун мамлакатни кезиб юриб, илон томошаси кўрсатишади, ўз меҳнатлари эвазига олган арзимас чақаларга қаноат қилишади. Қолоқ, беҳуда саҳий бу кишилар бошқа бирор ҳунар бошини тутиша олмайди. «Қўлларимиз қишлоқ хўжалиги билан шуғулланишга уриниб кўрдик. дейишади улар хомуш, лекин яна илон ўргатувчилар ҳунарига қайтдик. Қабиламизга шундай лаънат тушган бўлса керак».

Хатто фавқулодда омад ҳам уларни ўз турмуш тарзларини ўзгартишга мажбур қилолмайди. Деҳлилик бир илон ўргатувчининг ғоят омади келди: у Голливуд кинорежиссёрлари олдида ўз ҳунарини намойиш қилиб, юз рупий, яъни бир кунлик топганидан салкам юз баравар ҳақ олди. Ўргатувчи шунда бирдан йўқолиб қолди, бор пулини бехуда сарфлади. Лекин пули қолмагач яна халойиқни томошага чақириб, садақа қилинган арзимас чақаларга хурсанд бўлиб юраверди. Шунча обрўси бўлган бошқа ҳинд унинг ўрнида бўлса шу пулига бир ишнинг бошини ушлар ёки озгина ер сотиб олар эди, лекин бу эса ўз илонларисиз туролмайди.

Мен Бадорпур чеккасидаги комйоги қабиласи яшайдиган жойни бориб кўрдим. Бадорпур Нью—Делидан 12 миля наридаги кичкина шаҳар. Бу жой пастак уйлардан иборат. Уйлар устига хашак ёпилган. Бамбуқ шипдан қандайдир жулдур латталар, ўргатувчилар кийими осилиб ётибди. Ўтин ёқиладиган сопол ўчоқлар атрофида уларнинг ашқол-дашқоли—сопол идишлар батартиб териб қўйилибди. Пўкак арқондан тўқилган бамбуқ ўриндиқ кулбаларнинг ягона мебели эди. Лекин шуниси ажабланарлики, ҳеч қаерда на илон, на илон солиб юриладиган корзина бор эди.

(Давоми бор).

(ДАВОМИ. Боши газетанинг 2 февраль сонида.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

3 ФЕВРАЛДА ШАНБА

Биринчи

18.00 «Сиз ёқтирган қўшиқлар» деган концерт (ўзбекча).
18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча).
19.20 Дам олиш концерти (ўзбекча).
20.00 «Гулшан». Адабий-музикали эшиттириш (ўзбекча).
21.20 А. Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. «Навоий ғазаллари» деган адабий-музикали эшиттириш (ўзбекча).
22.00 «Қардош социалистик мамлакатларда» деган эшиттириш (ўзбекча).
22.10 «Шанба оқшомида» деган концерт (ўзбекча).
23.10 Лирика кечаси (ўзбекча).

Иккинчи

19.00 Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча).
19.30 Поэзия гулдастаси (русча).
20.00 Ўзбекистон санъат усталарининг концерти (тожикча).
20.30 Озарбайжон куйлари.
20.50 «Проблемалар, тадқиқотлар, ўйлар» (русча).
21.00 Рақс куйлари.
21.30 «СССРда социализм қурилиши — совет халқининг буюк жасорати» деган суҳбат ва концерт (татарча).

4 ФЕВРАЛДА ЯКШАНБА

Биринчи

6.15 Тонгги концерт.
7.40 Радиоафиша.
7.45 «Оила ва мактаб» деган эшиттириш (ўзбекча).
8.25 Қувноқ қўшиқлар.
9.30 Шўх куйлар (ўзбекча).
9.50 «Жаҳон бир ҳафта ичида» деган суҳбат (тожикча).
10.30 Шарқ куйлари.
11.15 «Нафосат даврасида» радиожурнали (ўзбекча).
12.15 «Эрталабки салом» деган эшиттириш (Москва).
13.30 В. Майсурадзе ва Жан Татлян концерти.
14.00 «Пахтакор» радиожурнали.
15.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
15.10 Сиз ёқтирган қўшиқлар (ўзбекча).
16.10 У. Ҳошимов. «Тонг юлдузи» радиопостановкаси (русча).
17.40 Экран янгиликлари.
18.10 Музикали салом (ўзбекча).
18.40 Моцарт. «Юпитер» симфониясидан қисмлар.
19.20 «Ялла» концерти.
20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси.
20.30 Енгил куйлар.
21.20 «Қадрдон далалар» деган концерт (ўзбекча).
22.00 «Дунё харитаси олдида» деган эшиттириш (ўзбекча).
22.10 «Нафосат даврасида» радиожурнали. Такрорий эшиттириш.
23.10 «Хайрли кеч» деган концерт.

Иккинчи

8.25 Лирик қўшиқлар ва куйлар.
9.15 Реклама ва эълонлар.
19.00 Ўзбек опералардан парчалар.
19.30 Эстрада концерти (русча).
20.00 «Юность» радиостанциясининг программаси (Москва).
21.00 Тожик куйлари.
21.30 Дам олиш концерти.

Учинчи

14.00 Миллекер. «Вице-адмирал» опереттасининг монтажи.

5 ФЕВРАЛДА ДУШАНБА

Биринчи

6.15 Тонгги концерт.
8.25 Совет авторларининг қўшиқлари.
9.15 «Янги китоблар саҳифаларида» деган эшиттириш (ўзбекча).
9.30 М. Ашрафий. Рақс сюитаси.
9.50 «Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигининг оширилиши» деган суҳбат (тожикча).
10.10 М. Ипполитов-Иванов. Озарбайжон куйларидан парчалар.
10.30 Ўзбек халқ куйлари.
11.15 «Беш йилликнинг кишилари» циклидан эшиттириш (русча).
11.25 Ўзбек «Сегоҳ» куйи.
12.15 Польша Халқ Республикаси радиосининг эшиттириши (ўзбекча).
13.30 Эстрада чолғу ансамблларининг концерти.
16.10 Халқ талантлари концерти (ўзбекча).
16.50 «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча).
17.00 «Шоирлар — жангчиларга». Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллигига бағишланган адабий-музикали эшиттириш (татарча).
17.20 «Рўёбга чиққан орзу» деган очерк (қозоқча).
18.00 «Социалистик ижтимоий алоқаларнинг такомиллашиши ва Совет давлатининг янада мустаҳкамланиши» деган суҳбат (ўзбекча).
18.10 Самарқанд область театри артистларининг концерти.
19.20 Ўзбек куйлари.
20.00 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси.
20.30 Ёшлар учун концерт (русча).
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт (ўзбекча).
22.20 Театр микрофон олдида. Ҳамза номли театрнинг «ИМОН» спектаклининг монтажи.
23.45 Концерт.

Иккинчи

8.25 Совет композиторларининг қўшиқлари (русча).
9.15 Реклама ва эълонлар.
19.00 П. Мўмин шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар.
19.30 Композитор Собир Бобоев ҳақида суҳбатли концерт (русча).
20.00 В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. «Шоирлар Ленин ҳақида» деган адабий эшиттириш (тожикча).
20.40 Музикали танаффус.
21.00 Жаҳон прогрессив адабиёти. Ҳинд адибаси Розия Саджад Захирнинг «Доҳху» деган ҳикояси (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

Учинчи

14.00 Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллиги олдидан. В. Вишневский. «Биринчи отлиқ армия» деган радиокомпозиция (русча).
16.00 «Зайнаб ва Омон» операсининг монтажи (ўзбекча).
18.15 Ўзбекистон композиторларининг симфоник куйлари.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА КЎРИНГ

3 ФЕВРАЛДА ШАНБА

Биринчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

18.00 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. «Истиқбол эгалари» тележурнали.
19.00 Халқ ҳофизларининг концерти.
19.50 Телевизион янгиликлар.
20.05 Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.10 Киносаёҳатчилар клуби.
21.10 «Ярим аср йилномаси». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. «1964 ЙИЛ».
22.00 «Вақт» информацион программаси.
22.30 Композитор А. Петровнинг ижодий кечаси.
23.30 Интервидение. «Тиу Тау ТВ». Телепрограмманинг 10 йиллиги.
01.00 Интервидение. «Санъат усталари». «Сергей Михайлович». С. М. Эйзенштейн туғилган куннинг 70 йиллиги олдидан.
02.15 Телевизион янгиликлар.
02.30 Эшиттиришлар программаси.
02.35 Рақс зали.
03.05 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида:

18.00 «Инсон ва қонун».
18.40 Югославия эстрадасининг концерти.
19.05 Н. В. Гоголь. «ДИКАНКА ҚИШЛОҒИ ОҚШОМЛАРИ». Бадиий фильм.

Ўзбек тилида:

20.10 Саломатлигингиз керак.
20.40 «Япония оролларидан репортаж». Ҳужжатли фильм.
21.00 СССР халқлари қўшиқ ва рақс ансамблларининг концерти.
21.40 «ЕНГИЛ ҲАЁТ». Бадиий фильм.

Учинчи

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

Рус тилида:

18.00 Жаҳон санъати кинокамерада.
19.10 Эшиттиришлар программаси.

Қирғиз тилида:

19.15 Телепостановка.
19.45 БАДИИЙ ФИЛЬМ.

4 ФЕВРАЛДА ЯКШАНБА

Биринчи

Рус тилида:

10.55 Эшиттиришлар программаси.
11.00 Болалар учун. «Олтин хўроз ҳақида эртак». Мультфильм.
11.30 Болалар учун. «Колокольчик» клуби.
12.00 «ГРАФ ВАЙРОНАЛИКЛАРИДА». Бадиий фильм.

Ўзбек тилида:

13.05 Болалар учун концерт.
14.05 Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллиги олдидан. «ТИРИКЛАР ВА ЎЛИКЛАР». Бадиий фильмнинг иккинчи серияси.
16.55 Эшиттиришлар программаси.
17.00 Рус тилида телевизион янгиликлар.
17.15 Ўқувчилар учун. «Ёш натуралистлар».
17.40 «Лейтенант, оқ йўл». Ҳужжатли фильм.
18.00 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. «Олим бўлсанг — олам сеники».
19.00 «НАВОИЙХОНЛИК».

Рус тилида:

19.10 «ВИЗАНТИЯЛИК САВДОГАРНИНГ ХАЗИНАСИ». Бадиий фильм.
20.45 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.50 Телевизион янгиликлар.
21.05 «ЗОР ЭТДИНГ». Концерт.

Иккинчи

11.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Студентлар учун. Олий математикадан ўзбек ва рус тилларида лекция.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Ўқувчилар учун. «Сириус-2 операцияси».
13.30 Интервидение. Халқаро кўргазмаларда СССР павильонлари.
14.00 Совет Қуролли Кучларига бағишланади. Ёшлар учун. «Қидирувчилар».
15.00 Ўқувчилар учун. «Қишгина-қишжон».
15.30 Совет Армияси жангчилари ва денгизчилари учун. «Тоғлик ботир». М. В. Фрунзе уй-музейидан репортаж.
16.00 «Билим». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси.
16.30 «Хотин-қизлар, сизлар учун». Тележурнал.
17.00 Рангли телевидение программаси.
18.30 Эфирда «Молодость».
19.30 Музикали киоска.
20.00 «Ярим аср йилномаси». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. «1965 ЙИЛ».
20.50 «Новости дня» киножурнали.
21.00 Театр спектакли. Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
23.45 «Етти кун». Халқаро программа.
01.00 «Ираклий Андроников ҳикоя қилади...»
02.00 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

Қирғиз тилида:

17.00 Экран — кичкинтойларга.
17. 20 «Волга ҳақиқати». Телеочерк.
17.40 Қирғиз санъати кишилари.
18.20 Кинопанорама.
19.15 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида:

19.20 Якшанба калейдоскопи.
20.00 Ярим аср йилномаси. Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. «1965 ЙИЛ».
21.00 Дам олиш оқшоми.
21.40 «БОКСЕР ВА ЎЛИМ». Бадиий фильм.

5 ФЕВРАЛДА ДУШАНБА

Биринчи

(3-КАНАЛ)

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Кичкинтойлар учун. «Қувноқлар даврасида» (ўзбек тилида).

Рус тилида:

18.30 Телевизион янгиликлар.
18.45 Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллиги олдидан. «Волгадаги улуғ жасорат».
19.15 «Сибирнинг улкан нефти». Ҳужжатли фильм.
19.35 Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. «Ғазаллар».
20.00 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.05 Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий. «Бой ила хизматчи». Тошкент Тўқимачилар саройи бадиий ҳаваскорларининг спектакли. Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.

Иккинчи

(5-КАНАЛ)

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Эшиттиришлар программаси.
13.05 Телевизион янгиликлар.
13.15 Мактабгача ёшдаги ўқувчилар учун. «Тёпа ва Алёшанинг почтаси».
13.30 «Социал аниқлик».
14.00 В. Короленко. «Мўъжизакор». Телеспектакль.
14.45 «Пеленгатор». Телевизион сатирик тўплам.
15.15 Эфирда «Молодость».
15.45 Москва кундузги эшиттиришларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси Ўқитувчилар учун консультация.
18.40 Ўқувчилар учун. Эстетика. «Адабиёт ва санъатда бадиий образ»
19.10 Студентлар учун. «Олий математика».

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 Интервидение. «От уйин». Концерт.
21.00 Ўқувчилар учун. «Пионерия» телевизион агентлиги.
21.30 Марксизм-ленинизм асослари тингловчилари учун. КПСС тарихидан. «Партия — Октябрь йўлбошчиси». Биринчи эшиттириш.
22.00 Телевизион новеллалар театри. «Икковлан ва ўлим».
23.15 Музикали танаффус.
23.30 «Вақт» информацион программаси
00.15 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

(9-КАНАЛ)

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

Қирғиз тилида:

18.00 Теляянгиликлар.
18.10 Қирғизистон рассомларининг IV съездига.
18.30 «Қўшиқ — ҳаёт йўлдоши».
19.10 Вақт, воқеалар, хроника.
19.20 Қирғизистон шоирлари Ленин ҳақида.
19.40 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида:

19.45 «Рассом ва замон»
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 Рус классик музикачилари. Римский-Корсаков.
20.55 Телевизион янгиликлар.
21.10 Концерт. Қирғизистон рассомларининг IV съездига бағишланади.
21.45 «Ҳаво сузувчиси». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялари.

КИНО ТЕАТРЛАРДА

3 ФЕВРАЛДА

Ричард III (1-2 серия)—САНЪАТ САРОЙИ «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК» (кечқурун).
Қора қоплон—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кечқурун).
Калит—«ЧАЙКА» (кеч 6, 8, 10 да).
Жаннатдан қувилганлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).
Итальянча никоҳ—САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 9 да).

4 ФЕВРАЛДА

Ричард-III (1-2 серия) —САНЪАТ САРОЙИ, «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).
Қора қоплон — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).
Малиновкада тўй (эрталаб соат 10, кундуз 12, 2, 4, да), Калит (кеч 6, 8, 10 да):—«ЧАЙКА».
Жаннатдан қувилганлар—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).
Итальянча никоҳ — «САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 9 да).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА—4/II да эрталаб Этик кийган мушук, (кечқурун Боғчасарой фонтани.
МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/II да Ёшлиида берган кўнгил, 5/II да Ўғил уйлантириш.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
3 ва 4 февраль кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда
Москва цирки усталари ҳамда Олег СОКОЛ раҳбарлигидаги радио-механик одам — «Робот» иштирокида электрониллюзион аттракционининг
ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ
Билетлар сотилмоқда.

1968 йил 19 февраль кундуз соат 2 да Врачлар малакасини ошириш институтида (Петров кўчаси, 51 уй) медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун
В. Г. Магурдумова: «Болалар геморрагик касалликларида клиника-гематология, биохимия ва бошқа иммунологик кўрсаткичлар» деган темада;
Д. Ш. Шокиров: «Жароҳатларни мўмиё асил билан даволаш» деган темада:
ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР
Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»— Орган Ташкентского Горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор—В3.02-49 дан В3-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — В3-29-33; В3-29.09; масъул секретарлар — В3_27_22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари—В3-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими —В3-27-03; адабиёт санъат ва маданият бўлими—В3-29_55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—В3-27_57; ахборот бўлими—В3. 65-57; эълонлар бўлими—В3-81-42.

3 ФЕВРАЛЬ, 1968 Й. Р. 06620. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитета Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. №Б. 2324.